

Sygn. akt *XVII AmE 4/22*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Andrzej Turliński
------------------	-----------------------------

po rozpoznaniu 19 czerwca 2023 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) *sp. z o.o. z siedzibą w S.*

przeciwko ***Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki***

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) *sp. z o.o. z siedzibą w S.* od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 19 października 2021 r. Nr (...)

I. uchyla zaskarżoną decyzję,

II. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) *sp. z o.o. z siedzibą w S.* kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Andrzej Turliński

Sygn. akt XVII AmE 4/22

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 października 2021 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 7 w związku z art. 56 ust. 2, ust. 3, ust. 6 i 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2021 r. poz. 716 z późn. zm.) oraz w związku z art. 104 k.p.a., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy – (...) *Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości S.* (powód) orzekł, iż powód odmówił udzielenia informacji, o których mowa w art. 28 ust. 1 Prawa energetycznego – pkt 1 decyzji.

W pkt 2 decyzji za działania opisane w pkt 1 Prezes URE wymierzył powodowi karę pieniężną w wysokości 20.000 zł.

Od ww. decyzji powód wniósł odwołanie zaskarżając decyzję w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucił:

naruszenie prawa – art. 56 ust. 1 pkt 7 w zw. z art. 56 ust. 2 i 6 oraz art. 28 ust. 1 Prawa energetycznego przez bezpodstawne przyjęcie, że w niniejszej sprawie zaistniały jakiegokolwiek podstawy dla ukarania powoda karą pieniężną w sytuacji, gdy powód nie uzupełnił wniosku o zmianę koncesji o żądane przez Prezesa URE dokumenty i informacje, a to on jest dysponentem postępowania o zmianę koncesji.

Wskazując na powyższy zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz zasądzenie od Prezesa URE na swoją rzecz kosztów postępowania. W uzasadnieniu odwołania podkreślił, że żądane przez Prezesa URE dokumenty i informacje miały być złożone w postępowaniu o zmianę koncesji, którego pełnym dysponentem jest koncesjonariusz (taka informacja została również przekazana upoważnionemu pracownikowi koncesjonariusza w maju 2020 r. przez pracownika URE).

W takiej sytuacji koncesjonariusz może bez żadnych konsekwencji, aż do zakończenia postępowania złożony przez siebie wniosek o zmianę koncesji cofnąć, zmienić (ograniczyć lub rozszerzyć), uzupełnić jego braki lub też nie, o ile nie jest z różnych przyczyn zainteresowany jego pozytywnym rozstrzygnięciem.

W konsekwencji nie sposób przyjąć, jakoby w wypadku nieuzupełnienia wniosku o zmianę koncesji o żądane przez Prezesa URE dokumenty istniały podstawy dla ukarania powoda karą pieniężną.

Skutkiem nieuzupełnienia wniosku powinno być wydanie decyzji odmawiającej zmiany koncesji, ewentualnie umorzenie postępowania lub też pozostawienie wniosku o zmianę bez rozpoznania.

Powód nie wykonując wezwań Prezesa URE i nie składając dokumentacji uznał, że skoro jest dysponentem wniosku o zmianę koncesji, to może przedłużyć w ten sposób termin do rozpoznania wniosku.

Przy czym termin ten był niezbędny dla sporządzenia analizy lokalnego rynku i znalezienia sposobu na poprawę sytuacji ekonomicznej, gdyż na skutek zdarzeń niezależnych od koncesjonariusza tj. pandemii oraz zmiany organizacji ruchu zmniejszył się znacznie popyt na paliwa sprzedawane na stacji paliw objętej wnioskiem o zmianę koncesji. Jednocześnie też powód usiłował znaleźć chętnych do pracy na tej stacji.

Niezależnie od tego wystąpiły wynikające z pandemii trudności w kontaktach z urzędami celem uzyskania żądanych dokumentów.

Zostały one przekazane Prezesowi Urzędu, gdy nie było już ograniczeń związanych z pandemią.

Tym samym, zdaniem powoda nie zachodzą i nie zachodziły przesłanki dla ukarania go karą pieniężną.

W odpowiedzi Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny.

Decyzją z dnia 7 kwietnia 2016 r. Nr (...) została udzielona powodowi koncesja na obrót paliwami ciekłymi, na okres od 7 kwietnia 2016 r. do 7 kwietnia 2026 r.

Prezes URE działając na podstawie art. 28 ust. 1 Prawa energetycznego pismem z dnia 26 marca 2021 r. wezwał powoda, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, do przedstawienia dokumentów i informacji dotyczących wykonywanej działalności gospodarczej polegającej na obrocie paliwami ciekłymi, w tym potwierdzających spełnianie przesłanek określonych w Prawie energetycznym (art. 33 ust. 1 i ust. 3).

Powyższe pismo zostało prawidłowo doręczone powodowi 13 kwietnia 2021 r., jak również wyznaczonemu pełnomocnikowi 12 kwietnia 2021 r. Zarówno powód jak i jego pełnomocnik nie udzielili odpowiedzi.

Zgodnie z brzmieniem art. 28 ust. 1 Prawa energetycznego Prezes URE może żądać od przedsiębiorstw energetycznych informacji dotyczących wykonywanej przez nich działalności, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Według art. 56 ust. 1 pkt 7 i 7a Prawa energetycznego w przypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmawia udzielenia informacji albo świadomie lub w wyniku niedbalstwa wprowadza w błąd Prezesa URE w zakresie

przedstawianych na jego żądanie informacji, o których mowa w art. 28 tej ustawy, Prezes URE nakłada na przedsiębiorstwo karę pieniężną.

Mając to na uwadze, pismem z dnia 19 maja 2021 r. Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia mu kary pieniężnej w związku z nieudzieleniem na żądanie informacji, o których mowa w art. 28 ust. 1 Prawa energetycznego. Jednocześnie mając na uwadze dyspozycję art. 50, art. 77 § 1 i art. 78 k.p.a. pozwany Prezes Urzędu wezwał powoda do złożenia wyjaśnień w sprawie oraz przedstawienia dokumentów mających znaczenie dla sprawy i mogących mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia a także sprawozdania finansowego za rok 2020 i oświadczenia o wysokości przychodów uzyskanych z działalności koncesjonowanej w roku 2020. Pismo zostało prawidłowo doręczone w dniu 24 maja 2021 r.

Pełnomocnik powoda w piśmie z dnia 7 czerwca 2021 r. wniósł o przedłużenie terminu na złożenie sprawozdania finansowego za 2020 r. oraz wskazał, iż „żądane wcześniej przez Prezesa URE dokumenty miały być złożone w postępowaniu o zmianę koncesji, którego pełnym dysponentem jest koncesjonariusz (...)”. Zdaniem pełnomocnika powoda w takiej sytuacji koncesjonariusz może bez żadnych konsekwencji aż do zakończenia postępowania złożony przez siebie wniosek o zmianę koncesji cofnąć, zmienić (ograniczyć lub rozszerzyć), uzupełnić jego braki lub też nie, o ile nie jest z różnych przyczyn zainteresowany jego pozytywnym rozstrzygnięciem.

Pismem z dnia 21 czerwca 2021 r. Prezes URE wyraził zgodę na przedłużenie terminu na złożenie sprawozdania finansowego za 2020 r. Pismo to zostało odebrane w dniu 28 czerwca 2021 r.

W dniu 5 lipca 2021 r. zostało złożone sprawozdanie finansowe powoda za 2020 r.

Pismem z dnia 13 września 2021 r. Prezes URE zawiadomił powoda o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie. Mając na uwadze wprowadzony stan epidemii powód został również poinformowany o braku możliwości osobistego zapoznania się z zebrany materiał dowodowy oraz o możliwości złożenia dodatkowych wyjaśnień w sprawie w terminie 7 dni od otrzymania tego zawiadomienia. Pismo zostało prawidłowo doręczone w dniu 28 września 2021 r.

Powód nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Zaskarżona decyzja podlegała uchyleniu ze względu na naruszenie przez pozwanego przepisu art. 15 zzzzzn(2) ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1842) – powoływanej dalej jako ustawa o COVID.

Zgodnie z unormowaniem przepisu art. 15 zzzzzn(2) ust. 1 i ust. 2 tej ustawy w przypadku stwierdzenia uchybienia przez stronę w okresie obowiązywania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 przewidzianych przepisami prawa terminów:

- 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed organem administracji publicznej,
- 2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki,
- 3) przedawnienia,
- 4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie,
- 5) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,

6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju

- organ administracji publicznej zawiadamia stronę o uchybieniu terminu.

W zawiadomieniu tym organ administracji publicznej wyznacza stronie termin 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.

Na tle poprzednio obowiązującej regulacji zawartej w art. 15zzr ustawy o COVID zawierającej podobne przepisy co art. 15zzzzzn(2) ust. 1 Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 grudnia 2021 r., sygn.. akt III FSK 4485/21 wyraził pogląd, że wykładni zawartego w art. 15zzr ustawy o COVID (obecnie w art. 15zzzzzn(2) ust. 1 pojęcia „prawo administracyjne” należy nadać szerokie rozumienie, a więc, że przepis ten reguluje bieg terminów do dokonania czynności kształtujących jej prawa i obowiązki oraz zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony przewidzianych w regulacjach prawnych, które zaliczyć można do szeroko rozumianego prawa administracyjnego. Sąd OKiK ten pogląd w pełni podziela i uważa, że odnosi się to także do terminów prawa materialnego i procesowego z ustawy Prawo energetyczne, a w tym także do terminu z art. 28 ust. 1 tego Prawa. Według tego przepisu Prezes URE może żądać od przedsiębiorstw energetycznych informacji dotyczących wykonywanej przez nich działalności, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i informacji prawnie chronionych. Nieudzielenie w tym trybie informacji powoduje dla podmiotu wezwanego negatywne skutki w postaci nałożenia przez pozwanego kary pieniężnej, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 7 Prawa energetycznego.

Od przewidzianego w art. 15zzzzzn(2) ust. 1 obowiązku nie przewidziano żadnych wyjątków. Oznacza to, że w każdym przypadku niezachowania przez podmiot terminu przewidzianego przepisami prawa administracyjnego, w tym Prawa energetycznego, od zachowania którego jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed organem administracji publicznej w okresie stanu epidemii, organ powinien zastosować się do treści tego przepisu i wynikającego z niego obowiązku zawiadomienia.

W rozpoznawanej sprawie brak jest dowodów na to, że Prezes URE dopełnił powyższego obowiązku. Z dokonanych w sprawie ustaleń wiadomo natomiast, że po upływie wyznaczonego powodowi 14 dniowego terminu na przedstawienie dokumentów i informacji, bez uprzedniego zawiadomienia go o uchybieniu terminu i wyznaczenia mu terminu 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu, Prezes URE wszczął postępowanie administracyjne o nałożenie na powoda kary pieniężnej zakończone jej wymierzeniem.

W rezultacie pozwany naruszył art. 15zzzzzn(2) ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy o COVID oraz art. 6 k.p.a. zgodnie z którym organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa.

W tym stanie rzeczy Sąd, działając na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c., uchylił zaskarżoną decyzję i orzekł na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. o kosztach procesu, ograniczonych do minimalnego wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego, stosownie do wyniku sporu.

Wyrok wydano na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c.

SSO Andrzej Turliński